

har strøget et Beløb af over 21,000 Rbd., der var det islandste lærde Skolevæsens Gæld til den almindelige Skolefond; men denne Formindskelse af Underbalancen er imidlertid selvfølgelig ingen Besparelse, idet det kun er en Udsættelse; thi Udgifterne vilde dog ikke kunne undgaaes. Underbalancen vil altsaa falde ned til 30,052 Rbd. 83 f., et Beløb, der forekommer mig at være ikke lidet foruroligende. Under de finantsielle Forhold, hvori vi nu befinde os, forekommer der mig at være en meget stor Opfordring — saavel for Ministeriet som for Rigsdagen — til at overveie, hvad der maa gjøres for at komme ud af denne mislige Tilstand med Hensyn til det islandste Budget. Hvis endda de Offre, som Rigsdagen og Danmark have bragt for Islands Skyld i en Række af Aar, vare blevne anerkjendte af den islandste Befolkning, saa vilde Sagen stille sig noget anderledes; men det er bekjendt nok, at Førerne for den islandste Separatisme klage med hule Raab over den Uret, som der skeer Island fra Danmarks Side. Foruden den Underbalance, som jeg saaledes har oplyst, at der findes paa Finantslovsforslaget, er der endnu de Udgifter, som Kongeriget betridder med Hensyn til den islandste Dampstedsforbindelse, samt Udgifterne til det islandste Departement, der ikke ere opførte som vedkommende det islandste Budget, men som vedrørende Kongeriget. Jeg skal villig indrømme, at saavel under den tidligere Udsættelse som under Enevoldsmagten har Island i lange Tider været meget uheldigt bestyret; det er imidlertid Noget, som ikke har været særligt, men som det har hadt tilfælles ogsaa med andre Dele af Monarchiet, og medens man navnlig maa misbillige den Maade, hvorpaa Island tidligere er bleven behandlet, naar man betragter Forholdet efter Nutidens Begreber, saa maa man derved erindre, at de Forestillinger, man dengang havde med Hensyn til Islandes Bestyrelse, vare anderledes end dem, der nu ere almindelige. Siden den frie Forfatning er bleven indført her i Danmark, troer jeg ikke, at Island paa nogen Maade kan klage over Behandlingen fra Danmarks Side; thi ikke blot er Handelsmonopolet blevet ophævet uden nogensomhelst Afløsning, men der har i

en Række af Aar bestandig været bevilget ikke ubetydelige Udgifter for at dække den islandste Underbalance. Jeg troer, at Rigsdagen og Danmark i det Hele taget have gjort, hvad der billigvis har kunnet forlanges for Island, og naar Islanderne ikke efter 10 Aar at have haft Handelsfrihed have kunnet bringe det videre, saa troer jeg, at der er en stærk Opfordring til at søge en Veilighed til at faae dette Forhold ordnet. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Christensen: Skjøndt jeg ellers i mange Retninger nærer Anskuelser, der ere forskjellige fra det allerede sidste Talers, kan jeg dog i meget af, hvad han ved denne Veilighed har anført, slutte mig til ham. Navnlige troer jeg, at det er med sin altfor god Føie at han har beklaget sig over den korte Tid, der er levet os ogsaa til dette Lovforslags Behandling. Jeg troer, at det ikke er uden Betændelighed, at det allerede idag er bragt paa Dagsordenen, og at det i ethvert Tilfælde, da det er bitterligt, at man i alt Fald ønsker snart at slutte nærværende Samling, maa undergives en saa hurtig Prøvelse, at der, forsaavidt der maatte være vigtigere Spørgsmaal i samme, som man ønskede særlig at fremdrage og behandle, virkelig vanskeligen vil leevnes os den dertil fornødne Tid. Naar den allerede Taler navnlig berørte, at det i de offentlige Blade har været antydet, at denne Samlings Varighed skulde være indskrænket til den kommende Uge, saa maa jeg dog tilstaae, at jeg har Nød med at troe, at det høitagtede Ministerium vilde see bort fra, at saamange vigtige Sager, der foreligge os, og hvis Ikk-Afslutning det dog maastee vilde falde vanskeligt, i alt Fald moralisk, at forsvare; i saa Fald ikke vilde kunne bringes til Ende, ligesom det vistnok ogsaa maa indrømmes, at der især i Begyndelsen af en Samling ikke vil være stor Vanskelighed forbunden med, om Rigsrådet, der låaner vort, Rigsdagens, Locale, maatte være mindre frit i Benyttelsen deraf, end hvis Rigsdagen ikke længere var samlet. Jeg troer, at det har været en saa grundet Bebreidelse imod det afgangende Ministerium, naar man har fremhævet den Maade, hvorpaa, og den Til, hvormed det sluttede Rigsdagens sidste Sam-